

QORTI CIVILI PRIM' AWLA

**ONOR. IMHALLEF
LINO FARRUGIA SACCO**

Seduta tat-28 ta' Gunju, 2006

Rikors Numru. 319/2006

Nazzareno sive Leslie Cardona
vs
Massimo u Maria Sonia konjugi Zahra

Il-Qorti,

A. RIKORS:

Rat ir-rikors ta' Maria Sonia Zahra li bieh esponiet:

Illi Nazzareno sive Leslie Cardona kien talab u ottjena l-hrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni succitat kontra l-intimata sabiex tkun mizmuma milli tbiegh, tneħhi, tittrasferixxi jew tiddisponi mid-dar matrimonjali tagħha, kif deskrift fil-mandat innifsu.

Illi r-rikorrent kien ottjena l-hrug tal-mandat billi kien allega li l-intimata kienet debitrici, flimkien mar-ragel tagħha Massimo Zahra, favur tieghu fl-ammont ta' ghaxart elef, tliet mijja, u disa u tletin lira Maltin (Lm10,339.00)

rappresentanti rimanenti bilanc minn somma misluga mir-rikorrent, li s-somma ma kienitx maghrufa mill-intimat, bhala *self brevi manu*, lill-intimat.

Illi Maria Sonia Zahra qatt ma kienet selfet ammont ta' flus mir-rikorrent ghalhekk hi ma kienitx debitrici ghal dak I-ammont kif indikat minnu. Kif ukoll, Maria Sonia Zahra qatt ma kienet tat il-kunsens tagħha sabiex zewgha Massimo Zahra jislef dak I-ammont ta' flus mir-rikorrent.

Illi Maria Sonia Zahra kienet giet fil-pusses ta' zewg skritturi privati (Dok A u B, datati 30 ta' Marzu 2005 u 15 ta' Novembru 2005 rispettivamente) li kienu juru self brevi manu li kien għamel ir-rikorrent lil Massimo Zahra. Illi f'dawn id-dokumenti ma kienx hemm indikazzjoni tal-kunsens tal-rikorrenti.

Illi ghalkemm f'Dok B kien hemm referenza għal Maria Sonia Zahra, hi qatt ma kienet tat il-kunsens tagħha sabiex zewgha jislef xi flus favur tagħha.

Illi għalhekk jekk dan il-kunsens kien nieqes kull ftehim dwar xi self li kien sar bejn Massimo Zahra u r-rikorrent kien imur kontra d-dispozizzjonijiet ta' I-Artikolu 1326 ta' Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi r-rikorrent Leslie Cardona dejjem kien konxju tal-fatt li Maria Sonia Zahra qatt ma kienet tat il-kunsens tagħha sabiex is-self brevi manu jsehh.

Illi skond kuntratt tas-separazzjoni ta' beni, li xolja I-komunjoni ta' I-akkwisti fiz-zwieg bejn Massimo u Maria Sonia Konjugi Zahra, datat 13 ta' Jannar 2006 (Dok C), il-proprjeta` indikata fil-Mandat ta' Inibizzjoni kienet giet trasferita lil Maria Sonia Zahra u għalhekk Massimo Zahra ma kellu I-ebda jedd fuq dik il-proprjeta` kif ukoll kull kreditur mingħand min kien silef xi flus mingħajr il-kunsens ta' martu qabel ma gie xolt il-komunjoni ta' I-akkwisti.

Illi kien fatt ben maghruf li Massimo Zahra kien jislef hafna flus minn fuq I-idejn u kien biss dan I-ahhar li martu Maria Sonia Zahra kienet sokpriet b'dan kollu. Għalhekk sabiex

tissalvagwardja l-interessi tal-familja tagħha, kienet iddeciediet li tagħmel separazzjoni ta' beni.

Illi wieħed mill-elementi essenzjali sabiex mandat kawtelatorju jinzamm in vigore huwa li **prima facie** r-rikorrent għandu dawk il-jeddijiet li ddikjara li għandu kontra l-intimata. Illi fil-kaz odjern dan l-element ma kienx jezisti ghaliex ir-rikorrent ma kellu l-ebda jedd kontra Maria Sonia Zahra u dan ghaliex hi qatt ma kienet tat il-kunsens tagħha sabiex zewgha jislef dak l-ammont.

Illi apparti minn hekk ir-rikorrent dejjem kien jaf li Maria Sonia Zahra qatt ma kienet tat il-kunsens tagħha għasself ta' dan l-ammont ta' flus u hu qatt ma kien assigura li jottjeni dan il-kunsens qabel ma sellef dan l-ammont lil Massimo Zahra.

Għaldaqstant in vista tar-ragunijiet hawn fuq spjegati Maria Sonia Zahra talbet lill-Qorti sabiex:

1. Tittrata dan ir-rikors b'urgenza tenendo kont ic-cirkustanzi kollha hawn fuq spjegati;
2. Tirrevoka l-Mandat ta' Inibizzjoni 402/06 ai termini ta' l-Artikolu 836 (1) tal-Kapitlu 12 tal-Ligijiet ta' Malta;
3. Tikkundana lill-intimat ihallas lir-rikorrenti dik is-somma ta' mhux anqas min hames mitt liri Maltin u mhux aktar minn tlett elef liri Maltin bhala penali u dana ai termini ta' l-Artiklu 836(8)(b) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta.
4. Fin-nuqqas li tilqa' t-tieni u/jew it-tielet talba, tikkundanna lill-intimat sabiex a tenur tal-Arlikolu 838A tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta jiddepozitaw fi zmien qasir u perentorju stabbilit minn din il-Qorti garanzija xierqa u opportuna biex tagħmel tajjeb ghall-hlas ta' penali li tista' tigi imposta u għad-danni u imghax, u fin-nuqqas, thassar l-effetti tal-Mandat ta' Inibizzjoni 402/06.

Bl-ispejjez kontra l-intimat u b'riserva ghal kull azzjoni ohra spettanti lir-rikorrenti skond il-Ligi.

B. RISPOSTA:

Rat ir-risposta ta' Nazzareno sive Leslie Cardona li biha espona:

Illi l-intimat kien oppona kategorikament u bil-qawwa kollha t-talbiet dedotti fir-rikors intavolat minn Maria Sonia Zahra, u dan kif kien ser jigi spjegat dettaljatament aktar 'I isfel;

Illi kienet l-istess Maria Sonia Zahra, li kienet irrikoxxiet id-debitu dovut lill-intimat Nazzareno sive Leslie Cardona, u dan stante li ripetutament, qabel id-data ta' l-iskrittura esebita minn Maria Sonia Zahra, u cioe` 15 ta' Novembru 2005, l-intimat u l-istess Maria Sonia Zahra kellhom diskussionijiet rigward il-modalitajiet tal-hlas sabiex tigi mhalla s-somma dovuta lill-intimat;

Illi r-rikorrenti fir-rikors tagħha kienet naqset li ggib a konjizzjoni tal-Qorti li hija kienet ben konsapevoli tad-debitu dovut minnhom lill-intimat, sa mill-anqas minn Novembru 2005, u dan stante li hija kienet giet debitament notifikata permezz ta' ittra gudizzjarja datata 21 ta' Novembru 2005, liema att gudizzjarju kien interpellu lil Maria Sonia Zahra u lil zewgha għal hlas ta' l-imsmemija somma;

Illi kif ikkonfermat minn kuntratt ta' separazzjoni tal-beni anness mar-rikors promotur ta' Maria Sonia Zahra, dan il-kuntratt kien datata 13 ta' Jannar 2006, u dan oltre xaharejn minn meta hija kienet giet notifikata permezz ta' l-ittra gudizzjarja datata 21 ta' Novembru 2005, ghall-hlas tal-imsemmija somma;

Illi l-fatt li f'Jannar 2006, Maria Sonia Zahra u zewgha Massimo Zahra kienu ffirmaw kuntratt ta' separazzjoni tal-beni, ma kienx jezonera lilha bl-ebda mod li tonora l-obbligi pendenti ma' terzi (liema obbligi kienet ben konsapevoli tagħhom permezz ta' l-ittra ufficjali datata 21 ta' Novembru 2005), partikolarment minhabba l-fatt li l-

komunjoni ta' l-akkwisti bejnhha u bejn zewgha f'dak iz-zmien ma kenisx xolta;

Illi l-intimat kien irrileva li l-artikolu 1326 tal-Kapitulu 16 tal-Ligijiet ta' Malta ma kienx applikabbi għall-kaz odjern, stante li ***dato ma non concesso*** li Maria Sonia Zahra ma kenisx tat-kunsens għas-self brevi manu, l-istess artikolu kkwoġat minn Maria Sonia Zahra, kien jaġtiha r-rimedji legali li hija kellha tiehu, liema rimedji hija ma kenisx hadet, senjatament is-subinciz (3) ta' l-artikolu 1326, li jistipula:

(3) Minkejja d-dispozizzjonijiet tas-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, il-jedd moghti bis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu lil parti li titlob annullament ta' att jispicca malli jagħlqu tliet xhur mill-jum li fih ikun notifikat l-att lil dik il-parti bil-meżz ta' att gudizzjarju, kemm-il darba dik il-parti ma tkunx bdiet azzjoni għal dak l-annullament."

Dan kien qiegħed jigi rilevat stante li l-istess Maria Sonia Zahra kienet baqghet inadempjenti wara li kienet giet notifikata permezz ta' l-ittra gudizzjarja datata 21 ta' Novembru 2005;

Illi l-att ta' self ta' flus li kien sar mill-intimat favur il-konjugi Zahra kien att ta' amministrazzjoni straordinarja, u kien sar bl-gharfien tacitu ta' Maria Sonia Zahra, liema għarfien kien jirrendi l-att legalment validu u accettat mill-istess Maria Sonia Zahra;

Illi kif rilevat minn din il-Qorti diversament presjeduta fis-sentenza **George Cauchi vs Arnold Farrugia et** deciza in parte fit-12 ta' Mejju 2005 (92/2002JRM):

"... fejn bejn il-persuni mizzewgin hija vigenti l-komunjoni ta' l-akkwisti, dwar it-tmexxija tal-gid materjali tagħhom, il-Ligi trid li t-tnejn li huma jkollhom setgħat ta' tmexxija ndaqs u li t-tnejn li huma joqghodu għal dak li hemm provdut fil-Ligi."

Illi ai termini ta' l-Artikolu 1322(2) tal-Kapitulu 16 tal-Ligijiet ta' Malta, ghemejjel meqjusa bhala dawk ta' tmexxija

straordinarja, u l-jedd li wiehed iharrek jew li jigi mharrek, dwar tali ghemejjel tmiss liz-zewg mizzewgin flimkien, u certament Maria Sonia Zahra ma kienitx tista` titolb li tigi ezonerata minn obbligi gravanti l-komunjoni ta' l-akkwisti li kienet vigenti bejnha u bejn zewgha, meta kien sar l-imsemmi self. Partikolarment, l-istess Maria Sonia Zahra ma kienet tista` bl-ebda mod tinvoka l-fatt li kien iffirmat kuntratt ta' separazzjoni tal-beni fit-13 ta' Jannar 2006, meta hija kienet ben konsapevoli tad-debitu dovut lill-intimat, sa minn diversi xhur qabel;

Illi di piu`, u minghajr pregudizzju ghall-premess, l-Artikolu 836, u l-Artikolu 838A, tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta, citati minn Maria Sonia Zahra kienu inapplikabbli ghall-kaz odjern, peress li l-intimat kien ser isofri pregudizzju irrimedjabbbi fl-eventwalita` li t-talbiet ta' Maria Sonia Zahra jigu milqugha minn din il-Qorti, u l-intimat kien irrileva li t-talbiet fir-rikors promotur kellhom jigu michuda;

Ghaldaqstant in vista tal-premess, l-intimat talab lill-Qorti tichad it-talbiet ta' Maria Sonia Zahra bl-ispejjez kontra l-istess Maria Sonia Zahra.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet lix-xhieda bil-gurament.

Semghet l-abili difensuri.

Ikkunsidrat

C. PROVI:

Xehdet Maria Sonia Zahra li qalet li lil Nazzareno Cardona tafu bhala girien taghhom. Spjegat li r-ragel tagħha kellu problema u lil Cardona kellu jaqighthi Lm900. Hi kienet marret il-bank u għamlet **Ioan** u mbagħad kellmet lil Cardona u qaltlu li r-ragel tagħha kien tahomlu l-flus. Cardona kien qalilha li ahjar ma jaqilghux inkwiet. Ix-xhud marret tiggieled mar-ragel u staqsietu jekk kienx hallas lil Cardona u hu rrispondiha li kien jonqsu jħallas xi Lm500. Ziedet tghid li ghall-ahħar ta' Frar 2006 kien mar il-Marixxall u taha l-mandat, u hi kienet marret bih għand l-

avukat. L-ammont li kien qed jitlob is-Sur Cardona kien 'il fuq minn Lm10,000. Qalet li r-ragel tagħha kien taha tliet cekkijiet ta' Lm300 il-wieħed lil Nazzareno Cardona. Qalet li qatt ma ssellfet l-ammont li kien qed jitlob is-Sur Cardona. Rat id-dokument a fol 4 tal-process u qalet li qatt ma kienet ratu. Ir-ragel tagħha qatt ma ha karti d-dar li juru li kien issellef mingħand Cardona. Hi qatt ma kienet ir-ceviet ittra ufficjali mingħand Cardona u apparti l-mandat qatt ma kien mar xi Marixxall b'ittra ufficjali.

In kontro ezami qalet li lis-Sur Cardona ilha tafu minn tħulitha bhala girien, u qalet li ma' Cardona hemm relazzjoni ta' hbieb. Qalet li hames snin ilu r-ragel tagħha kien issellef ammont ta' flus mingħand Cardona u kien hallashom lura. Dak iz-zmien missier ix-xhud kien qal lil Cardona biex lir-ragel tax-xhud ma jisilfux aktar flus. Rat id-dokument a fol 33 u kkonfermat il-firma tagħha fuqu. Rat l-ittra ufficjali esebita fil-process u qalet li ma għarfithiex. Qalet li hames snin ilu meta kien hadu l-**loan** kellha kont kongunt mar-ragel tagħha l-bank. F'Jannar 2006 hi u r-ragel tagħha għamlu separazzjoni tal-assi.

Xehed Leslie Cardona li semma li xi erba' snin ilu r-ragel ta' Sonia Zahra kien mar għandu jibki u qallu li Sonia riedet titilqu ghax kellhom xi problemi u riedet Lm70 fil-gimħha paga. Ix-xhud kien offra li jmur ikellem lil missier Sonia. Fil-frattemp kien waslu Sonia u Massimo u Massimo beda jwiegħda li ser jibdel hajtu. Ix-xhud qal li dakħinhar fl-ebda mument missier Sonia ma qallu biex lil Massimo ma jagħtihx flus. Ix-xhud lil Massimo kien qallu li jiflah jissopporti sakemm jithallas. Kien ukoll kelem lil Massimo u qallu biex ihallas. Dak kien fis-sena 2002. Fl-2002 l-ammont li Massimo Zahra kelli jagħti lix-xhud kien anqas minn dak mitlub illum. Bejn Ottubru u Novembru 2005 ix-xhud talab lil Massimo Zahra xi flus biex jibda jissetilja l-affarijiet. Dan kelli jagħtih Lm500. Semma l-episodju ta meta kien mar id-dar ta' Zahra wara l-11.30 p.m. L-ghada Massimo Zahra kien mar ikellem lix-xhud. Cardona qal li kien hemm okkazjonijiet ohra qabel meta silef flus lil Massimo u Sonia Zahra. Esebixxa l-iskrittura datata 5 ta' Lulju 1994.

In kontro ezami qal li l-ammont li qed jitlob huwa ta' Lm10,000 ghax kien għadu kif thallas Lm900. Qal li l-iskritturi fol 4 u 5 tal-process għamilhom ma' Massimo Zahra u l-firma ta' Sonia ma tidħirx. Qal li dak iz-zmien ma kienx insista li tiffirma Sonia Zahra għax Massimo Zahra kien beda jsabbat u jheddu. Sostna li Massimo Zahra heddu li jarah wara jekk jghid lil Sonia dwar dan.

Xehed John Borg li semma li hu jigi minn Leslie Cardona li hu missier il-mara tieghu. Qal li xi sitt xħur ilu hu u Leslie Cardona kien qed jahdmu fuq sit u kien hemm ukoll Massimo Zahra u Cardona lil Zahra kien qallu biex jagħtih il-flus rigward il-kirjet tal-**garage** għax ma kien baqalu xejn. Zahra kien qallu li ser jagħtihomlu. Huma lil Zahra kien cemplulu kemm-il darba għax ma kienx mar lura bil-flus, u meta telqu mill-post fejn kien qed jahdmu wara l-11.00 p.m. marru d-dar ta' Zahra u Cardona lil Sonia Zahra qalilha li Massimo Zahra ma kienx mar biex jagħtih il-flus. Sonia Zahra lil Cardona qaltlu li Massimo Zahra dak il-hin kien rieqed.

Xehed Joseph Zahra li semma li hu jigi z-ziju ta' Massimo Zahra. Kien jaf li Zahra kelli dejn ma' Leslie Cardona. Qal li t-tifla tieghu wkoll kelha tiehu xi flus mingħand Massimo Zahra u hedditu li tħid lill-mara tieghu izda hu kien irridpondiha li setgħet tħidilha għax Sonia kienet taf b'kollo.

D. KUNSIDERAZZJONIJIET:

Illi r-rikorrenti qed tibbaza r-rikors tagħha fl-ewwel lok a tenur tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 836 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta. Dan jipprovd illi:

- (1) Mingħajr ebda pregudizzju għal kull jedd iehor taht dan il-Kodici jew kull ligi ohra, l-intimat li jkun inhareg att kawtelatorju kontrih jista' jagħmel rikors lill-qorti li tkun harget l-att kawtelatorju, jew inkella, jekk tkun saret kawza, jista' jagħmel rikors lill-qorti li tkun qegħda tittratta dik il-kawza li fih jitlob li l-att kawtelatorju jigi revokat, sew għal kollox jew f'parti minnu, għal xi wahda minn dawn irragunijiet li gejjin:

Issa, kif inghad minn din il-Qorti, kif diversament ippreseduta fil-kawza "**Camilleri vs Gove` et**", deciza fl-10 ta' Mejju, 2001, fuq rikors numru 286/01:

"li mid-disposizzjoni tal-istess **artikolu 836** jidher li l-unika ezami li trid tagħmel din il-Qorti huwa dak biss ta' prima facie, u dan ghaliex il-mertu kollu jigi nvestigat fil-kawza prorrja bejn il-partijiet, u għalhekk hemm limitazzjoni sinifikanti fl-ezami li trid tagħmel il-Qorti f'dan l-istadju, u dan tenut kont li hawn si tratta dejjem ta' procedura preliminari, li għad qed tistenna l-ezitu finali tal-kawza prorrja."

Illi l-iskop ta' mandat kawtelatorju huwa li persuna tikkawtela d-drittijiet għajnejha u mhux li tiggarrantixxi d-drittijiet potenzjali futuri tagħha. Dan johrog car minn qari tas-sentenza mogħtija mill-Onorabbi tal-Appell fil-kawza fl-ismijiet "**Carmela Aquilina vs Francis X. Aquilina**" deciza fis-27 ta' Novembru, 1991 fejn ingħad:

"id-dritt ta' kawtela - cjo' id-dritt procedurali - li ma huwiex id-dritt sostanzjali li – jiġi kawtelat. Dawn (id-dritt procedurali u d-dritt sostanzjali) huma zewg drittijiet distinti u ma jistghux jigu ridotti u konfuzi fi dritt wieħed.....Huwa ovvju li l-jedd imsemmi fil-mandat m' huwiex id-dritt li tagħmel il-mandat imma huwa d-dritt li għalihi il-kreditur għamel uzu mid-dritt li johrog il-mandat". Illi għalhekk il-kwistjoni kollha hija li ma "tikkonfondix l-kuncett ta' kawtela ma' dik ta' garanzija ta' drittijiet".

L-argument ta' Maria Sonia Zahra hu li hi personalment qatt ma sselfet flus u li mhix debitrici f'dak l-ammont u li l-istess Cardona jammetti li hu qatt ma ghadda flus direttament lir-rikorrenti. Hi cahdet li kienet taf bid-dejn; cahdet li kienet taf bl-ittra tas-6 ta' Dicembru, 2005.

Ikkunsidrat

Illi l-fatt li Massimo u Maria Sonia Zahra waslu għal ftehim ta' separazzjoni tal-beni ma jintitolax lilha tehles mill-obbligli versu terzi ta' drittijiet għajnejha. Altriment kull familja li jkollha debita tagħmel is-separazzjoni tal-beni u l-mara ma jkollha tagħti xejn.

Illi Maria Sonia Zahra kienet ben konsapevoli tad-debitu dovut lil Nazzareno Cardona stante li giet debitament notifikata permezz ta' ittra gudizzjarja tal-21 ta' Novembru, 2005 liema att gudizzjarju interpella lil Massimo u Maria Sonia Zahra ghal hlas. Veru li hi sostniet li ma kinitx taf bin-notifika izda x'passi legali hadet f'dan ir-rigward?

Il-kuntratt tas-separazzjoni tal-beni jgib id-data tat-30 ta' Jannar, 2006.

F'dan ir-rigward hu importanti li wiehed jezamina l-artikolu 1326 sub-artikoli (1) (2) u (3)

"(1) Atti li jehtiegu l-kunsens taz-zewg partijiet mizzewga izda li jitwettqu minn parti wahda minghajr il-kunsens tal-parti l-ohra jistghu jkunu annullati fuq it-talba tal-parti l-ahhar imsemmija meta dawk l-atti jkunu dwar it-trasferiment jew il-holqien ta' jedd reali jew personali fuq proprjetà immobibli; u meta dawk l-atti jkunu dwar proprjetà mobbli dawn jistghu jkunu annullati biss meta l-jeddijiet fuqhom ikunu nghataw b'titulu gratuwitu.

(2) Kull azzjoni ghal annullament tista' tittiehed biss mill-parti li kien mehtieg il-kunsens tagħha u fiz-zmien perentorju ta' tlett snin -

- (a) mid-data minn meta dik il-parti saret taf bl-att, jew
- (b) mid-data tar-registrazzjoni, meta dak l-att jehtieg registrazzjoni, jew
- (c) mid-data li tintemm il-komunjoni ta' l-akkwisti, skond liema tkun l-ewwel data.

(3) Minkejja d-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2), il-jedd moghti bis-subartikolu (1) lil parti li titlob annullament ta' att jispicca malli jagħlqu tliet xhur mill-jum li fih ikun notifikat l-att lil dik il-parti bil-mezz ta' att gudizzjarju, kemm-il darba dik il-parti ma tkunx bdiet azzjoni għal dak l-annullament."

Dan iwassal ghall-obbligu ta' Maria Sonia Zahra li wara li rceviet l-ittra ufficjali kellha l-obbligu li tiprocedi skond is-sub-artikolu 3 tal-artikolu 1326, liema proceduri ma

Kopja Informali ta' Sentenza

ghamlithomx. Hi baqghet inadempjenti wara l-ittra gudizzjarja tal-21 ta' Novembru, 2005.

E. KONKLUZJONIJIET:

Ghal dawn il-motivi tichad it-talba ghar-revoka tal-mandat ta' inibizzjoni. Hu logiku li ghalhekk mhux applikabbli l-artikolu 836(8) (b).

Riferibbilment ghat-talba li fin-nuqqas li tilqa' t-tieni u/jew it-tielet talba, tikkundanna lill-intimat sabiex a tenur tal-Arlikolu 838A tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta jiddepozitaw fi zmien qasir u perentorju stabbilit minn din il-Qorti garanzija xierqa u opportuna biex tagħmel tajjeb ghall-hlas ta' penali li tista' tigi imposta u għad-danni u imghax, u fin-nuqqas, thassar l-effetti tal-Mandat ta' Inibizzjoni 402/06, il-Qorti tilqa' t-talba fis-sens li tordna lil Nazzareno Cardona biex fi zmien hmistax il-gurnata jagħmel garanzija għas-somma ta' tlett elef lira [LM3000].

Minhabba n-natura tal-kaz spejjeż bla taxxa.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----